

Otázka: Alergické kožní onemocnění

Předmět: Kosmetika

Přidal(a): Veronika

EKZÉM

- ekzémem může onemocnět každý člověk v každém věku

Příčiny vzniku ekzému:

- Zevní příčiny:
- dráždivé vlivy okolního prostředí, aktivity ve volném čase
- mycí, úklidové a prací prostředky
- plyny ze sprejů, kouř, prach
- přetopené a suché prostředí – klimatizace, ventilátory
- barvené oblečení ze syntetických, hrubých a neprodyšných materiálů, vlna, kožešiny
- fyzická námaha spojená s pocením a zapáčkou kůží
- dlouhý kontakt s „tvrdou“ vodou, chlor
- nepečování o suchou kůži, což umožňuje průnik dráždivých látek do kůže (alergií, bakterií, infekcí, roztoči, prach, pyl, peří, zviřecí alergeny, plísně)
- nikl, kovy
- parfémy

1) psychické faktory:

- duševní zátěž, stres
- nedostatek odpočinku, relaxace
- nesprávná životospráva, potravinové alergeny
- mléčné výrobky, vejce

- ořechy, citrusové plody
- čokoláda, kakao rajčata, kiwi
- barviva, přísady klimatické vlivy
- sezónní zhoršování na podzim a podzim reakce na mlhy, smog
- chladné či horké podnebí

2) Vnitřní příčiny

- dědičnost
- imunologické a hormonální reakce v organismu
- období menstruace
- po porodu - mají souvislost i s některými biochemickými pochody v organismu

3) Psychosomatické příčiny

- špatný psychický stav organismu

Příznaky ekzému

- v první fázi zarudlá a svědivá kůže
- nadměrně suchá kůže
- šupinatost
- v důsledku škrábání strupovitost, mokvání

Projevy ekzému

- podle stadia, ve kterých se projevy nacházejí, hodnotíme formu ekzému
- červené skvrnky a pupínky, které se shlukují do skupinek
- z pupínků vznikají puchýřky, které se zvětšují puchýřky praskají a vznikají eroze a z nich mokvající ložiska

- tkáňový mok na povrchu ložisek zasychá do krustu
- začíná hojení – zarudnutí a otok kůže ustupují a povrch ložisek se začíná v šupinách olupovat při chronickém průběhu dochází k zhrubnutí – lichenifikaci
- na kůži se mohou tvořit trhlinky

Typy ekzému:

KONTAKTNÍ EKZÉM

- vyvolají určité látky, které se dostanou do styku s pokožkou
- pokud se podaří tuto informaci identifikovat, je možné se ekzému vyhnout
- je nejčastějším typem ekzému a nejznámějším projevem alergické reakce IV. typu – tzv. pozdní
- ke kožním projevům sledování až po 5-7 dnech po styku s alergenem

akutní průběh

- v místě styku s alergenem vede k silnému svědění, zarudlé, oteklé ložisko s pupínky, puchýřky a mokváním na povrchu se tvoří krusty (strupy)

chronický průběh

- převádí zhrubění a ztlustění kůže a tvoří se trhliny
- při delším působení alergenu se postižení rozšiřují i mimo místa styku s alergenem

Příčiny kontaktního ekzému

- **Lékové alergen**
  - masti obsahující antibiotika
- **Kosmetické alergen**

- mýdla, šampony, deodoranty, voňavky
- laky na vlasy, na nehty, líčidla
- **Oblečení**
  - barviva, změkčovadla, škroby
  - knoflíky, spony, háčky
  - kůže, guma, bižutérie
- **Profesní alergeny**
  - cement, všechny výrobky s obsahem chrómu, barviva, laky

Místa na těle postižená ekzémem

- Ovlasená část hlavy = šampony, laky, barvy na vlasy
- Oční víčka = kosmetika, oční léky Ušní boltce = brýle, šperky, naslouchací aparáty
- Obličej = kosmetika, laky na vlasy, vlna
- Krk = šperky, parfémy, šampony, límce
- Ruce = krémy, kosmetika, laky na nehty, vlna, hodinky
- Bérce = holínky, zevní léky
- Nohy = kůže bot, guma

ATOPICKÝ EKZÉM

- konstituční - vrozený
- je velmi rozšířený a jeho vznik s přičítá změnám životního a pracovního prostředí nemá žádnou specifickou příčinu u lidí, kteří tímto ekzémem trpí, jsou obranné reakce organismu proti působení některých látek nadměrně silné mají snížený práh svědění - již lehké podráždění kůže může vyvolat extrémní svědění, které vede ke škrábání, a tak se nemoc v akutní fázi může udržovat i několik měsíců
- na vzniku atopického ekzému se vždy podílí psychické faktory

Atopický ekzém má 3 formy:

- podle vývojových období jedince;

- **Kojenecká**

- vyvolávajícím faktorem je kravské mléko - hlavně při přechodu od kojení k sušené mléčné výživě
- může se zhojit nebo pozvolna přejít do formy dětské

- **Dětská**

- vyrážka se z obličeje přesouvá do loketních a podkolenních jamek, na zápěstí, na obličej kolem očí, na hřbety rukou a krk
- kůže již není tak červená, nemokvá, je spíše hrubá a drsná, často poškrábaná, protože silně svědí
- ke zlepšení v létě jako přibývajících lety
- málokdy přetrvává do dospělosti

- **Dospívající a dospělá**

- může se vyskytnout jako první projev onemocnění, poprvé v životě
- postižená jsou stejná místa jako u dětských forem
- kůže na obličeji kolem očí a úst a na hrudi bývá taková suchá a zvrásněná a v ohybech na těle jsou zdrsňené - lichenifikované projevy
- ke zhoršení vedoucích psychických stresů
- v tomto období se může projevat také pylová rýma, zánět spojivek nebo astma

JINÉ TYPY EKZÉMU

- **Dětský seborhoický ekzém**

- jsou silná, hnědo-zelená, mastná místa
- na dětské hlavičce, často také na čele, za ušima, na očních víčkách v podpaždí a při používání plenek

- **Seborhoický ekzém dospělých**

- se projevuje jako červená, svědicí místa
- na obličeji, zejména na nose a obočí, na hrudníku, zádech, krku, v podpaždí nebo na hlavě

- **Diskoidní ekzém**

- je charakteristický červenými, svědicími, mokvavými skvrnami ve tvaru mince
- skvrny se velmi snadno infikují

- **Neurodermatitis**

- je způsoben nervózním škrábáním a třením kůže
- objevuje se na krku nebo na rukou u lidí, kteří jsou unaveni

- **Varikózní ekzém**

- se objevuje ve formě svědivých skvrn
- na končetinách v blízkosti křečových žil

- **Ekzém citlivý na světlo**

- se projevuje jako alergická reakce na sluníčko
- objevuje se na místech, která jsou vystavena slunci (obličej, krk, ruce, ramena)

- **Mikrobiální ekzém**

- příčina je mikrobiální infekce
- výskyt v okolí hnisajících ran a vředů nebo kdekoli na těle
- špatná hygiena, pocení a dráždění oděvem

Léčba ekzému:

- Určení alergenu epikutánní - kožní testy
- Preventivní léčba
- vyloučení kontaktu s vyvolávajícími alergeny - úprava venkovního a domácího prostředí, odstranění vzdušných alergenů (roztoči, prach, srst domácích zvířat, pyl)
- dieta s nepřítomností nevhodných potravin - vejce, mléko, obilí, ryby, sója, ořechy, mandle - čokoláda, kakao, citrusy
- vyloučení kontaktu kůže s dráždivými látkami - mýdla, kosmetické přípravky
- správná volba povolání, koníčků a sportů Bavlna/Cotton
- nošení vhodného oblečení - prodyšné, bavlněné, máchání bez aviváže

Dermatologická léčba

- léky ve formě mastí, krémů, těl. mlék a sprchových olejů - zvláště se čistí, promašťují, dezinfikují a zklidňují ostatní - obsahují glycerin, zinek, panthenol, rybí tuk, vitamín A, D
- léky s protizánětlivými a adstringentními látkami pozor na heřmánek a propolis!
- kortikoidy - hormonální prostředky ve formě mastí, krémů a roztoků proti zátěži

- antihistaminika – léky, působící proti alergickým projevům
- léky upravující imunitu organismu
- obklady – např. z hypermanganu
- olejové koupele světloléčba – fototerapie – UVA zářiče po dobu 1-3 měsíců
- pobyt u moře, v lázních, vysokohorský pobyt
- psychoterapie
- alternativní medicína – homeopatika
- slunce v malých a krátkých dávkách – působit pozitivně – chránit opalovacími přípravky

KOPŘIVKA

- časté onemocnění s akutním nebo chronickým projevem
- vyskytuje se v každém věku

Projevy:

- zánětlivý otok ve škále, v podkoží a na sliznicích
- vznik kopřivkového pupenu
- někdy drobné, bílé až narůžovělé pupínky – barva záleží na stupni stlačení kapiláře silné svědění

Příčiny:

- **Potraviny**
  - jahody, kořeněná jídla, vejce
- **Rostliny**
  - kopřivy
- **Hmyz**
  - komáři, mravenci, včely, vosy
- **Vzdušné alergen**
  - pyly, plísňe, zvířecí alergen, roztoči
- **Léky**

- penicilin, sulfonamidy, prokain
- **Fyzikální vlivy**
  - chlad, tlak, teplo – pozor při kosmetické masáži a napáře
- **Nervové vlivy**
  - Zažívací poruchy

Léčba:

- eliminační dieta (vedení deníku)
- laboratorní odběry, RTG plic, alergologické, imunologické, epikutánní testy antihistaminika
- kalcium injekčně
- nedráždivou dietu tekutý pudr
- při chronickém průběhu + kortikoidy

LÉKOVÉ EXANTÉMY

- kožní projevy, které mohou vzniknout po podání léků

Projevy:

- hustý výsev eflorescencí (kožní projevy)
- hlavně po trupu a zevních plochých končetin a v obličeji
- svědění
- změny na sliznicích

Léčba:

- je třeba zjistit příčinu
- antihistaminika

- kalcium injekčně
- kortikoidy místně i celkově (krátkodobě), tekutý pudr